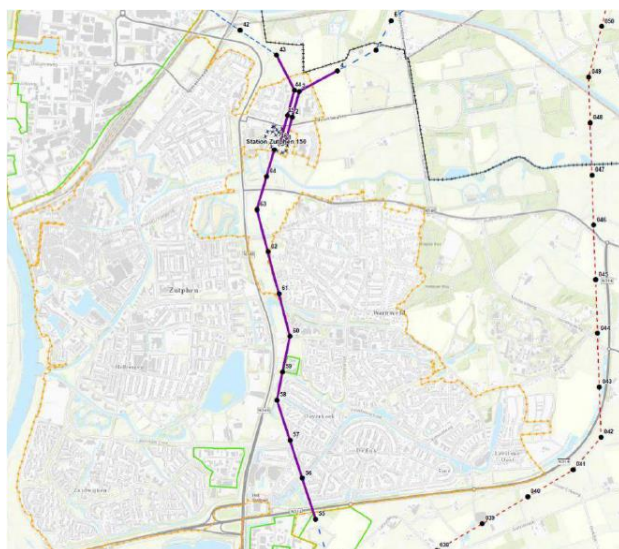

Communicatie- en participatieplan Verkabeling – Gemeente Zutphen

Gedurende opstellen basisontwerp verkabeling

Versie: Definitief 1.0
Datum: Februari 2022

Inhoud

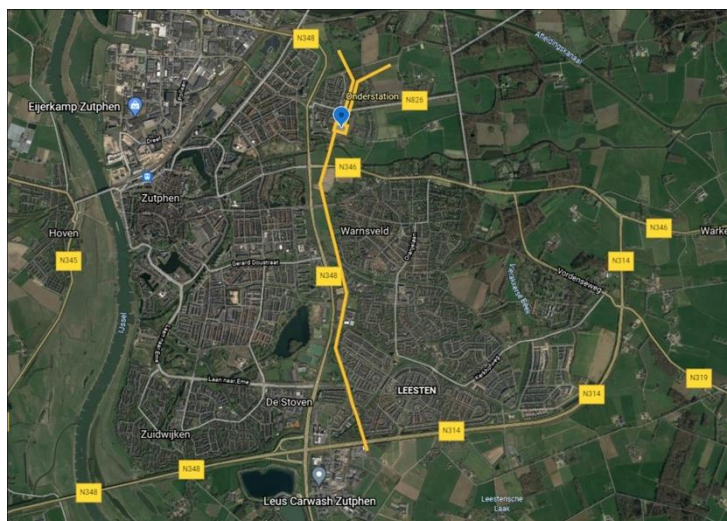
1.	Inleiding	3
2.	Afbakening van dit plan	5
3.	Communicatie en participatie - Fase 2 verkabeling	6
4.	Projectomgeving	8
5.	Tot slot	11

1. Inleiding

De hoge bevolkingsdichtheid van Nederland in combinatie met de vraag naar elektriciteit en het hiervoor benodigde transportsysteem heeft ertoe geleid dat in de loop van de tijd situaties zijn ontstaan waar woningen en hoogspanningsverbindingen zich zeer dicht bij elkaar bevinden. Deze situaties leiden onder andere tot zorgen en discussie over gezondheidsrisico's. Dit wordt verder versterkt door het risico op het bezwijken van de masten, kabelbreuk en de problematiek van het kunnen blussen van woningen nabij de hoogspanningslijnen (de lijnen moeten dan eerst stroomvrij gemaakt worden, wat veel tijd kost).

De Wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeente(n) en provincie samen het initiatief nemen voor de eventuele verplaatsing of verkabeling (het ondergronds brengen) van een hoogspanningstracé in woongebieden door de netbeheerder (TenneT). Deze verkabelingsregeling is alleen van toepassing op door de minister van Economische Zaken en Klimaat aangewezen delen van hoogspanningsnetten. De regeling bevat onder andere afspraken over de verdeelsleutel van de verkabelingskosten tussen rijk en decentrale overheid.

In de gemeente Zutphen betreft het 3 tracés die voor deze verkabelingsregeling in aanmerking komen, deze zijn in onderstaande luchtfoto indicatief met de geel gekleurde lijnen weergegeven.

Nadat de gemeente Zutphen in 2019 een haalbaarheidsstudie heeft laten uitvoeren, is in 2021 de vervolgstap gezet in de verkabeling en heeft TenneT de opdracht gekregen voor het opstellen van het basisontwerp. Dit sluit aan bij de unanieme wens van de gemeenteraad om te gaan verkabelen.

De gewenste verkabeling in Zutphen heeft impact op de omgeving en inwoners. Er moet een zo optimaal mogelijk ondergrondse tracé ontworpen worden. Daarbij wordt rekening gehouden met aanwezige (ondergrondse) infrastructuur, perceelsgrenzen, veiligheidseisen, etc. Daarnaast verdwijnen in de toekomst de hoogspanningslijnen en de masten uit de omgeving waardoor op een later moment ook nagedacht moet worden over de mogelijke invulling van de ruimte.

Het ondergronds brengen van het tracé is een langjarig proces dat verschillende fasen kent. Bij dit proces zijn veel verschillende partijen (netbeheerder, gemeente, provincie) en inwoners betrokken. Een groep inwoners spant zich al jaren in voor het ondergronds brengen van het tracé. Om hen en de andere belanghebbenden zo

goed mogelijk mee te nemen, te blijven informeren en te laten participeren in het proces is dit communicatie- en participatieplan opgesteld¹.

¹ Het plan is samen met netbeheerder TenneT opgesteld en voorgelegd aan onder andere de Initiatiefgroep Zutphen Ontspant.

2. Afbakening van dit plan

De gemeente Zutphen hecht waarde aan een goede communicatie- en participatie tijdens deze en volgende projectfasen. Een verkabelingsproject doorloopt een aantal vaste projectfasen. Dat zijn de volgende:

- Fase 1: Uitvoeren haalbaarheidsstudie;
- Fase 2: Opstellen basisontwerp;
- Fase 3: Uitwerken detailontwerp;
- Fase 4: Uitvoeringsfase.

In 2019 is op verzoek van de gemeente een haalbaarheidsstudie uitgevoerd door TenneT. De haalbaarheidsstudie heeft aangetoond dat de verkabeling technisch en ruimtelijk gezien realiseerbaar is.

In juli 2021 heeft gemeente Zutphen opdracht gegeven aan TenneT voor het opstellen van een basisontwerp. Daar wordt momenteel aan gewerkt. TenneT heeft een doorlooptijd van 15 maanden aangegeven. Dit betekent dat het basisontwerp naar verwachting eind 2022 gereed is.

In het basisontwerp worden de voorkeursvarianten uit de haalbaarheidsstudie verder uitgewerkt naar een meer gedetailleerd tracéontwerp. Na afronding van het basisontwerp volgt een definitief besluit door de gemeenteraad ten aanzien van een 'go of no-go' voor de daadwerkelijke uitvoering van de verkabeling. Als de uitkomsten van het basisontwerp passen binnen de technische en financiële kaders zoals nu bekend, mag aangenomen worden dat de verkabeling kan worden uitgevoerd.

Na de formele 'go' voor de uitvoering starten, naast het detailontwerp, ook de meer procedurele zaken zoals bestemmingsplanprocedure, vergunningentraject, zakelijk recht overeenkomsten met grondeigenaren en de voorbereiding van de aanbesteding van de uitvoering.

Dit communicatie- en participatieplan behandelt alleen de fase van het opstellen van het basisontwerp (Fase 2). Bij het afsluiten van Fase 2 wordt een nieuw communicatie- en participatieplan opgesteld voor de volgende fase. Dit wordt gedaan in overleg met TenneT en andere betrokken partijen. Hiermee is er voor elke fase een passend en actueel communicatie- en participatieplan.

3. Communicatie en participatie - Fase 2 verkabeling

Kernboodschap verkabeling

De gemeente Zutphen spant zich in om de verkabeling te realiseren in overeenstemming met de besluitvorming van de gemeenteraad.

Uit de haalbaarheidsstudie is gebleken dat het haalbaar is om, de door het ministerie aangewezen tracédelen, van de hoogspanningsverbinding in Zutphen ondergronds te brengen. Dit noemen we verkabelen.

Verschillende inwoners en bewonersgroepen van de gemeente Zutphen hebben de wens om de bestaande hoogspanningsverbinding onder de grond te laten brengen, zodat de bestaande bovengrondse verbinding en hoogspanningsmasten uit het landschap verdwijnen. De gemeenteraad en het college hebben na de haalbaarheidsstudie opdracht gegeven het gekozen tracé verder uit te werken. Dit gebeurt in een basisontwerp. De ondergrondse kabel volgt grotendeels de huidige bovengrondse verbinding.

Het basisontwerp wordt eind 2022 opgeleverd. De gemeente Zutphen neemt dan een besluit over de vervolgfase. Dit besluit gaat over het opstellen van een detaillontwerp en aansluitend de feitelijke realisatie van dit verkabelingsproject.

Focus van communicatie en participatie tijdens opstellen basisontwerp

Het basisontwerp betreft een verdere detaillering van de voorkeursvarianten uit de haalbaarheidsstudie. Het ondergrondse tracé wordt daarbij hoofdzakelijk bepaald door technische en wettelijke kaders. Daarbij spelen bijvoorbeeld aanwezige (ondergrondse) infrastructuur, perceelsgrenzen, toekomstige bereikbaarheid en veiligheidseisen een rol. Dit bepaalt ook waar een gestuurde boring wordt toegepast en waar de verkabeling door middel van een open ontgraving plaatsvindt.

Gelet op bovenstaande ligt de focus tijdens het opstellen van het basisontwerp op het **goed informeren** van alle partijen over de stand van zaken van het project. Op het moment dat bij het uitwerken van het basisontwerp knelpunten of kansen ontstaan waarbij overleg met de belanghebbenden noodzakelijk is of kan ondersteunen bij het maken van keuzes, wordt dit uiteraard gedaan.

Aanpak en middelen

Het accent in de communicatie ligt in Fase 2 op het informeren van de bewoners over de uitwerking van het gekozen tracé, de planning en het proces (hoe bewoners kunnen meeweten/meedenken).

Om de communicatie en participatie vorm te geven, worden de volgende middelen ingezet:

- Informatie op een eigen projectpagina Verkabeling op www.zutphen.nl, daarbij wordt de volgende indeling gehanteerd: waarom, wat, wanneer, veel gestelde vragen en downloads. Als download wordt onder andere de haalbaarheidsstudie gedeeld. Als er nieuwe informatie beschikbaar is, wordt dat op de gemeentepagina vermeld als ondersteuning van de informatie.
- Regelmatig persoonlijk contact vanuit de gemeente om de bewonersdelegatie(s) op de hoogte te houden.
- Een informatiebijeenkomst voor bewoners en belangstellenden in het najaar van 2022. Tijdens een informatiemarkt wordt het basisontwerp getoond, zijn diverse experts aanwezig en is er ruim gelegenheid om vragen te stellen. Gestelde vragen worden meegenomen bij het afronden van het basisontwerp. Er wordt uitgegaan van een fysieke bijeenkomst.
- Berichtgeving op de sociale media van de gemeente en eventueel van TenneT om bewoners uit te nodigen voor de bijeenkomst/te informeren over belangrijke momenten in de planning.

[Doorkijk naar volgende projectfasen](#)

Zodra het basisontwerp is vastgesteld en definitief door de gemeenteraad is besloten tot de daadwerkelijke uitvoering van de verkabeling, kan de feitelijke realisatie worden voorbereid. Dat begint met het uitwerken van het detailontwerp, het opstarten van benodigde (ruimtelijke) procedures, etc. Op dat moment kan ook een begin gemaakt worden met herinrichtingsplannen voor de **openbare ruimte** nadat de verkabeling is afgerond. Dit is bij uitstek een onderwerp waarbij, naast blijven informeren, op participatie wordt ingezet om samen met de omgeving tot een gedragen plan te komen.

De ligging van het ondergrondse tracé en de bijbehorende veiligheidsregels (ten aanzien van bereikbaarheid, wat wel en niet toegestaan is boven de ondergrondse kabels, etc.) vormen het belangrijkste kader voor de bovengrondse mogelijkheden.

4. Projectomgeving

Integraal projectteam

De gemeente Zutphen is opdrachtgever voor het opstellen van het basisontwerp en heeft TenneT/Qirion hier opdracht voor gegeven. Er is een integraal projectteam geformeerd waarin zowel de gemeente als TenneT/Qirion zijn vertegenwoordigd. Vanuit dit projectteam wordt het opstellen van het basisontwerp vormgegeven en aangestuurd.

De gemeente voert de regie rond het omgevingsmanagement en is het eerste aanspreekpunt voor de betrokken belanghebbenden. Dit wordt ingevuld door de gemeentelijk projectleider in afstemming met de communicatieadviseur.

Om tot effectieve communicatie en participatie te komen is het van belang de verschillende belanghebbenden rondom de verkabeling goed in beeld te hebben. Het gaat om individuen of groepen van mensen en organisaties en bedrijven die er belang bij hebben om op de hoogte te blijven van de voortgang van het basisontwerp en/of een (actieve) inbreng te leveren aan het opstellen van het basisontwerp voor de verkabeling.

Vanuit het perspectief van het projectteam zijn in de volgende paragraaf de belanghebbenden in beeld gebracht.

Belanghebbenden

Gemeenteraad en college Zutphen

De bestuurlijke wens om de verkabeling daadwerkelijk te realiseren is meerdere malen zowel in de gemeenteraad als in het college onderschreven. Door formele opdrachtverlening voor het basisontwerp is dit nogmaals bekrachtigd. Van belang is om te komen tot een basisontwerp waarvan uitvoering binnen de bestuurlijke en financiële kaders mogelijk is en waarbij de betrokkenheid van de omgeving en daardoor maatschappelijk draagvlak geborgd is.

Betrokkenheid en input door middel van:

- periodiek informeren over voortgang door projectleider en/of wethouder;
- besluitvorming gevraagd wanneer proces of inhoud dat vraagt (bijvoorbeeld financiering, samenwerking provincie, etc.);
- aanwezigheid informatiebijeenkomst;
- besluitvorming gevraagd over go/no-go verkabeling op basis van definitief basisontwerp en bijbehorende kostenraming.

Bewoners

De bewoners, al dan niet georganiseerd in hieronder genoemde stichtingen, zijn belangrijke (mede) aanjagers voor de gewenste verkabeling. Zij zetten zich hier al meerdere jaren voor in en vragen hier regelmatig aandacht voor bij gemeente en provincie. De betrokkenheid is groot voor de verkabeling en de herinrichting die daar op volgt.

Nu met het opstellen van het basisontwerp de feitelijke uitvoering weer een stap dichterbij komt, blijft hun betrokkenheid belangrijk. Zij zijn behalve ambassadeurs ook gebiedskenners en weten wat er in de wijken leeft, zowel qua zorgen als qua kansen.

- Direct aanwonenden van het verkabelingstracé;
- Bewonersverenigingen en stichtingen;
 - Stichting Warnsveld Zutphen Hoogspanningsvrij
 - Stichting Rivier, Stad en Dorp op één lijn
 - Stichting Waardevol Warnsveld
 - Initiatiefgroep Zutphen ontspant (hierin zijn de bovengenoemde Stichtingen en Zutphen Energie vertegenwoordigd)
- Overige bewoners/geïnteresseerden.

Betrokkenheid en input door middel van:

- informeren over voortgang op projectpagina zutphen.nl;
- op gezette tijden bijpraten van bewonersdelegatie(s) door projectleider en/of wethouder;
- aanwezigheid informatiebijeenkomst.

Overige overheden: provincie en waterschap

De provincie draagt financieel bij aan de gewenste verkabeling en is vanuit die rol aangehaakt bij het proces en de voortgang. Voor de ligging van het kabeltracé vindt afstemming plaats met het waterschap om te borgen dat in het basisontwerp rekening wordt gehouden met eisen en wensen ten aanzien van de ligging in relatie tot watergangen/grondwater.

Betrokkenheid en input door middel van:

- Afspraken over cofinanciering met provincie;
- Contact tussen TenneT en waterschap over basisontwerp.

Maatschappelijke partners, in ieder geval:

- AZC/COA;
- Volkstuinencomplex;
- Onderwijs ⇨ Basisschool de Waaier, Kompaan College;
- Sportclubs ⇨ Tennisclub Welgelegen.

Bedrijven en organisaties, in ieder geval:

- Asya Fastfood;
- Stockyard.nl;
- Verkeersschool Voskamp;
- Bierhof bestrating;
- Hoveniersbedrijf Klooken;
- Kappert Bouw;
- Volkstuinencomplex;
- Dijkman Bouw;
- Recycleplein;
- Bedrijventerrein Lage Weide i.h.k.v. verhuur vrachtwagenparkeerplaatsen;
- Eventuele andere eigenaren van grond in het gebied.

Betrokkenheid en input van maatschappelijke partners en bedrijven door middel van:

- informeren over voortgang op projectpagina zutphen.nl;
- wanneer de ligging van het ondergrondse tracé daar aanleiding voor geeft, worden deze belanghebbenden individueel benaderd om de ligging toe te lichten en eventueel aanvullende afspraken te maken;
- aanwezigheid informatiebijeenkomst.

Overige partijen

Plannen uitbreiding 150/10 kV station Zutphen aan de Voorsterallee

Er zijn plannen om het bestaande 150/110 kV station Zutphen aan de Voorsterallee uit te breiden. Hierover lopen gesprekken tussen de gemeente en Liander/Qirion. Hierover heeft afstemming door alle betrokken partijen plaatsgevonden en is geconstateerd dat de plannen voor de verkabeling en de geplande uitbreiding niet conflicterend zijn.

Energie opslag

Er is een initiatief van Semper Power die graag een energieopslag aan de noordzijde van het onderstation willen realiseren. Ook met deze partij vindt afstemming plaats.

5. Tot slot

Met dit plan als leidraad willen de gemeente Zutphen en TenneT vormgeven aan de communicatie- en participatie gedurende het opstellen van het basisontwerp. Omdat de ligging van het tracé in het basisontwerp hoofdzakelijk bepaald wordt door technische mogelijkheden, de ligging van andere (ondergrondse) infrastructuur en veiligheidseisen, is de ruimte voor ideeën uit de omgeving beperkt. Wanneer deze kansen er wel zijn, komt dit uitdrukkelijk aan bod op de informatiebijeenkomst. Een actievere participatie komt in de volgende projectfase in beeld. Dat neemt niet weg dat er altijd ruimte is voor individuele vragen of zorgen en de gemeente en TenneT hier graag het gesprek over aan gaan.

Met het vaststellen van het basisontwerp en de beoogde 'go' voor definitieve besluitvorming wordt een belangrijke mijlpaal genomen. Op dat moment evalueren de gemeente en TenneT (samen met bijvoorbeeld initiatiefgroep Zutphen Ontspant) het communicatie-/participatietraject en nemen dat mee in de aanpak van de volgende projectfase.